Lietas Nr. C/numurs/
Lietas arhīva Nr. C-/numurs/

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2013.gada 19.decembrī

Liepājas tiesas tiesnese L.Vīksna, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Tiesa

konstatēja:

2013.gada 6.novembrī prasītāja /pers. A/ tiesā cēlusi maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, pamatojot to uz Civillikuma 179.pantu un Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Prasībā (lietas 3.-6.lapa) norādīts, ka laulībā ar atbildētāju 1997.gada 26.augustā ir dzimis dēls /pers. C/. No 2013.gada jūnija mēneša kopdzīve ar atbildētāju tika pārtraukta, nepilngadīgais dēls dzīvo kopā ar prasītāju, atrodas prasītājas ikdienas aprūpē. Atbildētājam saskarsmes tiesības netiek ierobežotas, bet viņš tās neizmanto, kā arī nenodrošina regulārus uzturlīdzekļu maksājumus bērna uzturēšanai. Atbildētājs maksā uzturlīdzekļus dēla uzturam neregulāri, vidēji15-20 lati mēnesī. Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus to minimālajā apmērā.

Prasītāja arī norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē. 2013. gada 7.novembrī saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmo daļu un 250.^{22} panta pirmo daļu, atbildētājam tika nosūtīts prasības pieteikums, izskaidrotas procesuālās tiesības, norādīta informācija par tiesas sastāvu un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (lietas 13.,14.lapa).

2013.gada 22.novembrī Liepājas tiesā tika saņemts atbildētāja paskaidrojums (lietas 16.-19.lapa), kurā atbildētājs norāda, ka prasību atzīst. Paskaidro, ka ir otrās grupas invalīds. Ņemot vērā atbildētāja mantisko stāvokli, lūdz viņu atbrīvot no valsts nodevas samaksas, nevēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis paziņojums pusēm nosūtīts 2013. gada 27.novembrī(lietas 24.lapa).

Novērtējot lietā konstatētos pierādījumus kopumā, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

No lietas materiāliem redzams, ka /pers. C/, dzimis 1997.gada 26.augustā, ir /pers. A/ un /pers. B/ dēls, ko apliecina ieraksts bērna dzimšanas apliecībā (lietas 8. lapa). Ar dzīvesvietas deklarēšanas izziņu (lietas 10.,11. lapa) pierādīts, ka /pers. C/ dzīvesvietu deklarējis /adrese/, kur deklarēta arī prasītājas dzīvesvieta. Tiesa nodibina, ka bērns atrodas prasītājas ikdienas apgādībā un audzināšanā. No izziņas (lietas 9.lapa) redzams ka /pers. C/ mācās /Nosaukums/ /izglītības iestāde/.

Saskaņā ar Latvijas Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt un pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu nebeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Prasītāja nav sniegusi pierādījumus par atbildētāja mantisko stāvokli, bet lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnam to minimālajā apmērā.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.37,,Par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam,, noteic ka vecāka pienākums ik mēnesi nodrošināt minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un tie ir minimālie uzturlīdzekļi, kas katram vecākam jādod savam bērnam, neatkarīgi no vecāka mantiskā stāvokļa.

Latvijas Civilprocesa likuma 10.pants nosaka, ka puses savas civilprocesuālās tiesības realizē sacīkstes formā, tas nozīmē, ka puses sniedz tiesai pierādījumus tiem apgalvojumiem, kurus izsaka.

Tiesa nav ieguvusi pierādījumus, ka atbildētājs savu vecāka pienākumu būtu pildījis un nodrošinājis bērnam uzturlīdzekļus ik mēnesi vismaz to minimālajā apmērā, līdz ar to uzturlīdzekļi no atbildētāja piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta ceturto daļu, tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi

vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Atbildētājs ir iesniedzis invaliditātes apliecību, lūdzot viņu atbrīvot no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos. 2013.gada 26.novembrī tiesa ir nosūtījusi atbildētājam paziņojumu, kurā izskaidrots, ka 3.grupas invaliditāte pats par sevi nav pietiekams pamats tiesai izlemt jautājumu par personas atbrīvošanu no tiesas izdevumu samaksas. Atbildētājs ir ticis aicināts līdz 2013.gada 16.decembrim iesniegt savus materiālo stāvokli apliecinošu dokumentus (lietas 22.lapa). Tiesa konstatē, ka ne tiesas noteiktajā termiņā, ne arī līdz sprieduma pieņemšanas dienai atbildētājs noteiktās tiesības nav izmantojis, atbildētāja materiālo stāvokli raksturojoši pierādījumu lietā nav iesniegti. Līdz ar to tiesa atzīst, ka nav pamata apmierināt atbildētāja lūgumu par atbrīvošanu no tiesas izdevumu samaksas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta 1.daļas 3.punktu, prasītāji lietās par uzturlīdzekļu piedziņu ir atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas. Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta 1.daļai, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksas bijis atbrīvots, valsts ienākumos piedzenami no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.pantu, 35.panta 1.daļas 3.punktu, no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva Ls 108,00 (15% no 60x12=720,00 = Ls108,00) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,38 (lietas 1.lapa).

Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantam, tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, viņa tiesības un intereses ir prioritāras. Visām darbībām attiecībā uz bērnu neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts vai pašvaldības institūcijas, sabiedriskās organizācijas vai citas fiziskās vai juridiskās personas, kā arī tiesas un citas tiesībaizsardzības iestādes, prioritāri ir jānodrošina bērna tiesības un intereses. Līdz ar ko, saskaņa ar Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1.punkta noteikumiem, sprieduma izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu ir nosakāma nekavējoties.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, taisot spriedumu par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Ņemot vērā augstāk minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.,9.,34.,35.,39.,42., 93., 97., 190.,193., 204.[1] , 205.·, 250.[25]pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, par labu /pers. A/, /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, dzimuša 1997.gada 26.augustā, uzturam 30%(trīsdesmit procenti) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2013.gada 6.novembra līdz bērna pilngadībai.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu ir izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, valsts labā valsts nodevu Ls 108,00 (viens simts astoņi lati) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,38 (trīs lati un trīsdesmit astoņi santīmi).

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par tiesas izdevumu samaksu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no sprieduma pieejamības datuma, 2013.gada 19.decembra, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnese L.Vīksna